

دار دی که زندان دی که شترنگا د زولنو
موز به د وطن د سر لوری سندی بولو

هڅده همین سالروز حمایه شهادت دکتور نجیب الله، رئیس جمهور سابق افغانستان

تاریخ نشر: 27 سپتمبر 2014

عبدالصمد ازهر

به مقام والای انسان بزرگ، رفیق و شخصیت برجسته تاریخ، دکتور نجیب الله سر تعظیم فرود آوریم

امروز مصادف است با هجدهمین سالروز شهادت بزرگمرد تاریخ- دکتور نجیب الله. شخصیتی که دیروز در خدمت مردم قرار داشت و امروز بر دل‌های مردم حکمروایی می‌کند. انسانی بود صمیمی، قاطع، ستراتیژیست آگاه، قوماندان ماهر، سیاستدان بزرگ، دولتمدار برجسته، نطق زبردست، مذاکره چی موفق، خوشبین به آینده و مطمئن بر پیروزی.

دکتور نجیب الله، در یک مرحله ی خطیر زمام امور را در دست گرفت. از یک طرف جنگ فرسایشی تحمیلی، مردم را خسته و آهنگ مطلوب انکشاف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی را با رکود مواجه ساخته بود و از جانبی اتحاد شوروی، به مثابه ی تکیه گاه عظیم جمهوری دموکراتیک افغانستان، آبستن دگرگونیهای جذری بود.

دکتور نجیب الله که مصمم بود کشور را از ورطه یی که در آن گیر مانده بود، نجات داده آن کشتی شکسته را به ساحل نجات برساند؛ نظری به عقب افگند. مایه ها و مبانی مشاکل پیش آمده را، با دقت و واقعگرایی مطالعه و ارزیابی نمود. او جامعه اش را خوب می شناخت. تجارب چندین ساله حاکمیت ح د خ ا و آگاهی از مشاکل زبیده از روان عقبمانده اجتماعی مردم ما، او را توانایی بخشید نارساییهای حزب-دولت و عوامل ممد ارتجاع و یاران منطقه ای و جهانی آن را در ایجاد حفره میان حاکمیت و کتله هایی از مردم، دریابد.

او سه عامل عمده ی باز دارنده در راه صلح، ثبات و انکشاف را تشخیص نمود:

- 1- موجودیت قشون اتحاد شوروی؛
- 2- برنامه ی حزبی-دولتی ماورای اندیشه و روان جامعه؛
- 3- تکفرومانی و انحصار قدرت.

او آستینها را برای برداشتن هر سه مشکل بر زد:

- مذاکرات ژنیو را شتاب تازه بخشید. فضای نو در اتحاد شوروی، که جنگ در افغانستان را برایش زخم خونچکان تشخیص کرده بود، ممد این شتاب بود. این تلاش، منجر به امضای موافقتنامه ژنیو شد و در اثر آن تمامی نیروهای مسلح اتحاد شوروی تا ۱۵ فبروری سال ۱۹۸۹ خاک کشور ما را ترک کردند و آن روز را دکتور نجیب الله « روز نجات ملی » اعلام نمود؛

- در جهت آوردن تغییرات بنیادی در برنامه و اساسنامه ی حزب، همت گماشت، که ح د خ ا در کنگره ی دومش در سرطان سال ۱۳۶۹ خ، این دگرگونیها را یکجا با تغییر نام حزب از ح د خ ا به حزب وطن، تصویب نمود.

- تسوید و تصویب قانون اساسی نو که کثرت گرایی و دموکراسی، به شمول تمامی ستونهای متشکله ی آن - تعدد احزاب، آزادی مطبوعات تشکیل حکومت فراگیر ملی، غیر سیاسی ساختن اردو، پولیس، قضا و ژانوالی، را در بر می گرفت؛ قدم استوار دیگری بود در انصراف از تکفرمانی. نام ج د ا نیز به جمهوری افغانستان تعدیل گردید.

توأم با این اصلاحات درون حزبی و درون دولتی، به بُعد بیرونی مشکل- دفع و رفع خطر از جانب اپوزیسیون مسلح و قطع مداخلات بیرونی، بذل توجه نمود. به این منظور به طرح سیاست معروف **مصالحه ی ملی**، پرداخت. در سیاست مصالحه ی ملی، تمام هم او متوجه برقراری صلح، ایجاد فضای سالم برای استحکام وحدت ملی، پاسداری از سلامتی هموطنان، حفظ دستاوردها و تداوم حرکت به جلو؛ بود.

بعد از خروج قشون شوروی، تصور جهانی این بود که دولت ج ا توان دفاع و مقاومت در برابر مجاهدان را نداشته به زودی سقوط می کند. همین تصور باطل موجب شد دولت پاکستان لشکر بزرگ ۱۵۰۰۰ نفری از تنظیمهای جهادی را یکجا با فرقه های مجهز نظامیان پاکستان و سلاح ثقیله ی آن، آراسته حمله ی بزرگی را بر شهر جلال آباد به منظور اشغال آن و جا به جا کردن حکومت موقت مجاهدان دران، راه انداخت.

این جنگ مادر جنگها بود. برای به تصویر کشیدن مقیاس بزرگی این جنگ، از مقاله ی «جنگ جلال آباد» نوشته ی خانم نسرین کتونا، پژوهشگر مسایل سیاسی در امور افغانستان و آسیا، نقل قول می کنم:

« پس از جنگ جهانی دوم، جنگ جلال آباد یکی از بزرگترین جنگ ها، در مقیاس جهانی و عظیم ترین محاربه بالستگی در طول تاریخ افغانستان بوده که با عملیات های گسترده و پیچیده استخباراتی و اطلاعاتی توأم بود. »

بیانیه ی تاریخی و بسیج کننده ی دکتور نجیب اله در چهار راهی آریانا، شعار وطن یا کفن و دفاع جانانه و مستقلانه نیروهای مسلح قهرمان کشور تحت فرماندهی مستقیم شخص وی، حماسه های ماندگار تاریخ گردیدند. اعتماد بر نفس، حضور ذهن و قومانده ی دقیق، تحسین همه کس را چه از قوماندانان بزرگ جبهه و چه از مردم و چه از جهانیان، برانگیخت.

از هنرهای بزرگش این بود که تمام وضع الجیش قوتهایش را تا قدمه های پایین می دانست و به موقع و مهارت تام، در جا به جایی و تغییر آن می پرداخت. همچنان از امکانات لوژستیکی ملکی و نظامی، اطلاع لحظه به لحظه داشت. در خطوط جبهه و در عقب جبهه، در شهرها و دهات، در هیچ جا، کم و کسری احساس نمی شد.

درین جای شک نیست که موفقیتهای دکتور نجیب الله ممکن نبود، اگر پشتیبانی حزب، مردم و نیروهای مسلح آزموده و از جان گذشته، را نمی داشت.

درد بر هزاران شهید راه صلح، ترقی و عدالت اجتماعی!

دکتور نجیب الله، با درایت کامل درک نموده بود که مشکل کشور از راه جنگ حل شدنی نیست و بنا بر همین درک با وجود موانع عدیده و کار شکنیها، سیاست مصالحه ی ملی را با تمام نیرو و انواع گذشتهها به پیش برد. تا جایی که در تفاهم با ملل متحد و با اپوزیسیون مسلح از مجرای ملل متحد، به فرمول پنج فقره ای دست یافت، که با کنار رفتن خودش از قدرت و تطبیق آن فرمول، امکانات عبور از جنگ به صلح و جلوگیری از خونریزیها و ویرانیها، میسر می گردید. دردا که آن طرح با دسیسه ی استخبارات خارجی و به همکاری ستون پنجم، ناکام ساخته شد و کشور در سیاهیهای قرون وسطایی و بریادیهای جبران ناپذیر، هل داده شد. شهادت بی رحمانه ی دکتور نجیب الله و برادرش احمد زی نیز نتیجه ی همین نامردی و توطئه بود، که بالآخر به دست دژخیمان آی اس آی صورت گرفت. .

درد بر روان پاک دکتور نجیب الله و احمد زی، این شهیدان نامدار راه انسانیت و عدالت!!

درین جا نمی توان سه شهید دیگر را، که در صورت زنده ماندن شان ممکن نبود توطئه گران به مرام شوم شان نایل آیند، فراموش نمود:

- ستر جنرال غلام فاروق یعقوبی وزیر امنیت دولتی؛
- جنرال عبدالباقی رییس ریاست پنج؛
- جنرال شهباز معاون گارد ملی؛

درد بر این شهیدان سر نهاده در راه وطن و آسایش هموطنان!

تجربه ی تاریخی آن زمان، امروز هم با همان قوت، همان حکمش را صادر می کند که جنگ راه حل مشکل افغانستان نیست.

همان گونه که دکتور نجیب الله داهیانہ پیش بینی کرده بود، امروز افغانستان برای ایالات متحده امریکا، به ویتنام دوم مبدل گشته، امریکا و ناتو شرمسارانه راه گریز می پالند و برای حفظ آبرو، با استفاده از فرمول ویتنامی ساختن جنگ ویتنام، به افغانی ساختن جنگ افغانستان رو آورده اند. (ویدیو را تماشا کنید)

روان این ابر مرد شاد و یاد گرامیش ماندگار باد! دکتور نجیب الله در قلب هر هموطن و هر انسان آزاده زنده و ماندگار است. تاریخ نام او را با حروف زرین در زمره افتخارات بسیار عالی این کشور به ثبت می رساند.

مرد نمیرد به مرگ، مرگ ازونام جست نام چو جاوید شد، مردنش آسان کجاست

آنچه راهروان و دوستداران دکتور نجیب الله و همه نیروهای دموکرات، داد خواه و ترقیخواه می توانند در پاسداری از فداکاریها و ارجمنداری به مقامش انجام دهند، آن خواهد بود او را از کنار قهرمانان کذابی- آنانی که در فرهنگ مسلط روز، قهرمان خوانده می شوند و از آنها بُت ساخته پرستش می شوند، فاصله داده، در مقام والای آدمی نگهش دارند. در عوض بزرگترین بزرگداشتش

این خواهد بود که دست به دست هم داده در صف واحد، در راستای تحقق آرمانهای انجام ناشده ی آن رادمرد، با عزم راسخ به پا خیزند.

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق ثبت است بر جریده ی عالم دوام ما

پاسخ دکتور نجیب الله به پرسشهای خبرنگاران در جریان نهمین اجلاس سران عدم انسلاک در بلگراد: <http://www.youtube.com/watch?v=RWTYiOqKy7U>